

Tomahawk

Sekera patří k nejstarším lidským nástrojům. Dokonce se můžeme dohadovat, zda je starší než nůž. A stejně jako nůž je od svého vynalezení používána jako nástroj i zbraň. V Americe se příchozí setkávali s indiánskými kmeny, pro které sekera byla hlavní zbraň, a do evropských jazyků se postupně dostal nový pojem – *tomahawk*.

Bojová sekera nebyla pro Evropany nic nového. K hlavním zbraním bojovníků patřila například u Vikingů, starých Franků a často se s ní setkávali i v rukou orientálních bojovníků. Až rozvoj zpracování oceli a hromadná výroba mečů ji vytlačily z běžné výzbroje, ale stále se vyskytovala v rukou nejchudších nebo příležitostných bojovníků až do konce středověku.

Původní tomahawky měly kamennou hlavu. Ale indiáni velmi rychle poznali výhody oceli, a tak se objevily napřed kyje se vsazeným kovovým hrotem a pak i typické sekery. Tomahawky neměly jednotnou podobu. Lišily se tvarem, hmot-

Předchůdce indiánských tomahawků: bojová palice s hrotem vybrušeným asi ze zlomeného meče

ností i délkou a materiálem topůrka. Vycházelo to z kmenových zvyklostí, zručnosti konkrétního kováře i zdrojů materiálu.

Bílí obchodníci brzy zjistili, že tomahawky jsou velmi žádané zboží. Asi od sedmnáctého století se začaly tomahawky vyrábět i ve Francii a Velké Británii a vzhledem k sériové výrobě došlo k určitému sjednocení tvarů i velikostí. Vznikl typický tomahawk, který známe z dobových fotografií i westernových filmů. Postupně poznali vhodnost tomahawku pro život v divočině i bílí lovcí, a tak se uzavřel kruh. V rukou bělochů se po delší době opět objevila bojová sekera.

Když vezmeme takzvaný *obchodní tomahawk* jako vzor, dostaneme následující typ: lehká sekera s hmotností mezi jednou a dvěma librami (zaokrouhleně 0,5 až 1 kg) se souměrnou nebo mírně dolů protaženou čepelí. Čepel je proti oku výrazně ztenčená, s rovným nebo mírně obloukovým břitem. Oko sekery je eliptické, v týlu někdy zesílené. Topůrko z tvrdého a pružného dřeva má průměr přibližně dva palce (zaokrouhleně 5 cm) a délku mezi 18 až 24 palci (asi 45 až 60 cm). Bývá obvykle vyhlazené a napouštěné

Moderní repliky klasických tomahawků. Vpravo nahoře jsou dva dýmkové tomahawky.